

Kabinet Zaštitnika 020/241-642
Savjetnici 020/225-395
Centrala 020/225-395
Fax: 020/241-642
E-mail: ombudsman@t-com.me
www.ombudsman.co.me

Broj: 04/18

Podgorica, 08.10.2018. godine

DK/DK

Na osnovu člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore¹, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore nakon završenog postupka po pritužbi XX iz Podgorice, daje sljedeće:

MIŠLJENJE

I UVOD

1. Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, pritužbom se obratio XX iz Podgorice, u kojoj je ukazao na problem ostvarivanja prava iz oblasti penzijsko invalidskog osiguranja. U pritužbi se navodi da je vođen postupak pred Upravnim sudom Crne Gore pod posl.br. U.br.235/16 od 14.01.2016. godine zbog poništaja rješenja Ministarstva rada i socijalnog staranja, broj 0402-07-02-80/50 od 14.01.2016. godine. Upravni sud je usvojio tužbu i naložio donošenje novog na zakonu zasnovanog rješenja, međutim taj organ do dana podnošenja pritužbe nije donio odluku poštujući uputstva data u presudi Upravnog suda. Upravo na ove okolnosti Zaštitnik je tražio izjašnjenje od Fonda PIO – PJ Podgorica.

II ISPITNI POSTUPAK

2. Postupajući po zaprimljenoj pritužbi, u cilju utvrđivanja pravno relevantnih činjenica i okolnosti, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je u skladu sa odredbom člana 35 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, zatražio izjašnjenje na navode

¹ ("Službeni list Crne Gore", br. 042/11 , 032/14 i 21/17).

pritužbe a posebno na okolnost da li je taj organ donio rješenje uvažavajući ukidne razloge presude Upravnog suda Crne Gore.

3. Fond PIO Crne Gore u svom izjašnjenju navodi da su ukidni razlozi presude U.br.235/16 od 09.09.2016. godine u potpunosti ispoštovani, pri čemu ističu da je podnosilac pritužbe u ponovnom postupku tražio prekid postupka do okončanja postupka pred redovnim sudovima kao i u dopuni zapisnika da se shodno odluci Upravnog suda odluči u cjelini o njegovom zahtjevu koji je odbijen kao neosnovan. Taj organ pojašnjava da je u ponovnom postupku donio zaključak br. 07-02-80/56 od 07.12.2016. godine na koji je podnosilac pritužbe izjavio žalbu. Drugostepeni organ je odbio žalbu kao neosnovanu, a protiv rješenja drugostepenog organa podnosilac pritužbe nije ustao sa tužbom pred Upravnim sudom, čime je postupak pravnosnažno okončan.

III ČINJENIČNO STANJE

4. Radi pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja u ovom predmetu, izvedeni su dolje pobrojani materijalni dokazi:

- Uvidom u pravosnažnu i izvršnu presudu Osnovnog suda u Nikšiću posl.br. P.br.939/15 od 06.11.2015. godine utvrđuje se da je obavezan tuženi (Fond PIO) da na ime duga isplati podnosiocu pritužbe ukupan iznos od 547,92€.
- Uvidom u pravosnažnu i izvršnu presudu Osnovnog suda u Nikšiću posl.br. P.br.332/17-16 od 26.05.2017. godine utvrđuje se da je obavezan tuženi (Fond PIO) da po osnovu manje isplaćene penzije za period od 01.01.2011.- 30.11.2016. godine isplati podnosiocu pritužbe ukupan iznos od 10.746,18€, od čega na ime glavnog duga iznos od 8.834,97€ sa zakonskom zateznom kamatom od 11.01.2017. godine kao dana izrade nalaza i mišljenja pa do konačne isplate, te na ime zakonske zatezne kamate na svaki pojedinačni mjesečni iznos od dospelosti do dana 11.01.2017. godine iznos od 1.911,21€, kao i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.290,00€ a sve prednje u roku od 15 dana po pravosnažnosti pod prijetnjom prinudnog izvršenja .
- Uvidom u pravosnažnu i izvršnu presudu Osnovnog suda u Podgorici posl.br. Mal.br. 804/15 od 27.07.2016. godine utvrđuje se da je obavezan tuženi (Fond PIO) da na ime naknade materijalne štete koja se sastoji u manje isplaćenoj penziji za period 01.09.2006.-15.08.2007. godine isplati podnosiocu pritužbe ukupan iznos od 1.150,68€.

- Uvidom u presudu Osnovnog suda u Podgorici posl.br P.br. 6315/17 od 19.03.2018. godine koja nije pravosnažna, utvrđuje se da je usvojen tužbeni zahtjev podnosioca pritužbe i obavezan je tuženi (Fond PIO) da isplati na ime naknade materijalne štete koja se ogleda u razlici između isplaćenih penzija za period od 01.07.2017. – 30.11.2017. godine koje su tužiocu trebale biti isplaćene primjenom Odluka o vanrednom usklađivanju (Sl. list RCG br.15/07 i Sl. list RCG br.72/08). Istom presudom usvojen je tužbeni zahtjev podnosioca pritužbe i obavezan je tuženi (Fond PIO) da isplati na ime naknade materijalne štete koja se ogleda u razlici između isplaćenih penzija za period od 01.07.2017. – 30.11.2017. godine koje su tužiocu trebale biti isplaćene primjenom Odluke o usklađivanju penzija i novčanih naknada (Sl. list RCG br.64/2007)
- Uvidom u presudu Upravnog suda Crne Gore U.br.235/16 od 09.09.2016. godine utvrđuje se da je poništeno rješenje Ministarstva rada i socijalnog staranja, br.0402-07-02-80/50 od 14.01.2016. godine.
- Uvidom u zaključak br.07-02-80/56 od 07.12.2016. godine utvrđuje se da je odbijen zahtjev podnosioca pritužbe za prekid postupka odlučivanja po zahtjevima za donošenje novog rješenja o manje isplaćenoj razlici u penziji za period od 01.06.2006.-15.08.2007. godine i od 15.08.2007.-31.12.2010. godine do okončanja postupka naknade štete za iste periode koje je vodio po tužbi u redovnom postupku pred Osnovnim sudom u Podgorici Mal.br.804/15 kao neosnovan.
- Takođe, istim rješenjem su odbačeni zahtjevi podnosioca pritužbe za donošenje novog rješenja: o manje isplaćenoj razlici u penziji za period od 01.06.2006. -15.08.2007. godine, a koja je priznata pravosnažnim rješenjem Fonda PIO PJ br.07-02-80/44 od 27.01.2015. godine; o manje isplaćenoj razlici u penziji za period od 15.08.2007-31.12.2010. godine, a o kojoj je odlučeno pravosnažnim rješenjem Fonda PIO PJ 07-02-80/38 od 10.11.2014. godine; o usklađivanju penzija sa 11,89% i isplatu zarade po tom osnovu; o usklađivanju penzije vanrednim usklađivanjima dva puta po 10% za period od 01.01.2011.-31.07.2016. godine i isplatu razlike po tom osnovu.
- Uvidom u rješenje br. 0402-07-02-80/57 od 21.12.2016. godine, utvrđuje se da je odbijena žalba na rješenje Fonda PIO PJ Podgorica br.07-02-80/56 od 07.12.2016. godine.
- Uvidom u rješenja Ministarstva rada i socijalnog staranja br.0402-07-02-80/63 od 17.04.2018. godine utvrđuje se da je odbijena žalba podnosioca pritužbe.
- Uvidom u rješenja Ministarstva rada i socijalnog staranja br.0402-07-02-80/62 od 17.04.2018. godine utvrđuje se da je odbijena žalba podnosioca pritužbe.

- Uvidom u akt MUP-a Direkcije za inspekcijski nadzor br.05/2-229/16- 72938/3 od 29.11.2016. godine utvrđuje se da su utvrđene nepravilnosti i za iste je dat rok za otklanjanje.

IV RELEVANTNO PRAVO

5. Ustavom Crne Gore (2007) određeno je:

"Crna Gora jemči i štiti prava i slobode. Prava i slobode su nepovredivi. Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih". (član 6)

"Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma. Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo". (član 17)

"Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda". (član 19)

6. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima UN (1948) u članovima 1. i 2. svim ljudima jemči slobodu i jednakost u dostojanstvu i pravima, bez obzira na "bilo kakvu razliku kao što je rasa, boja kože, pol, jezik, vjera, političko ili neko drugo opredjeljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, vlasništvo, rođenje ili neki drugi status".

7. Evropska Konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (1950) u članu 6. propisuje "Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona."

8. Povelja Evropske unije o osnovnim pravima (2007/C 303/01) u članu 41. predviđa: „Svako lice ima pravo da, u pogledu njegovih zahtjeva, organi, tijela, kancelarije i agencije Unije postupaju nepristrasno, pošteno i u razumnom roku.

Ova prava obuhvataju: a) pravo svakog lica na saslušanje prije nego što protiv njega bude preduzeta bilo kakva pojedinačna mjera koja bi mogla biti na njegovu štetu; b) pravo svakog lica na uvid u svoj dosije, pri čemu se poštuju legitimni interesi u pogledu poverljivosti i čuvanja službene i poslovne tajne; v) obavezu uprave da obrazloži svoje odluke.

Svako lice ima pravo da mu Unija nadoknadi štetu koju prouzrokuju njeni organi ili službenici u obavljanju svojih dužnosti, u skladu sa opštim načelima koja su zajednička pravima država članica.

Svako lice se može pisanim putem obratiti organima Unije na jednom od jezika na kojima su sačinjeni Ugovori i mora dobiti odgovor na istom jeziku.

9. Sporazum o asocijaciji i stabilizaciji između evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i (Republike) Crne Gore (2010) u Čl.72. predviđa:

1. Ugovorne strane potvrđuju važnost usklađivanja postojećeg zakonodavstva u Crnoj Gori sa zakonodavstvom Zajednice, kao i njegovog efikasnog sprovođenja. Crna Gora će nastojati da osigura postepeno usklađivanje svojih postojećih zakona i budućeg zakonodavstva s pravnim propisima Zajednice *acquis*. Crna Gora će osigurati adekvatnu implementaciju i sprovođenje postojećeg i budućeg zakonodavstva.
2. Usklađivanje će započeti danom potpisivanja Sporazuma i postepeno će se proširivati na sve elemente *acquis*-a Zajednice iz ovog sporazuma do kraja tranzicionog perioda utvrđenog članom 8 ovog sporazuma.
3. Usklađivanje će, u ranoj fazi, biti fokusirano na osnovne elemente *acquis*-a koji se odnose na unutrašnje tržište, uključujući zakonodavstvo u oblasti finansija, pravosuđa, slobode i bezbjednosti, kao i na druge oblasti trgovine. U kasnijoj fazi, Crna Gora će se fokusirati na ostale djelove *acquis*-a.

10. Zakonom o upravnom postupku ("Službeni list CG" br. 56/14,20/15 i 40/16) propisano je:

"Javnopравни organ odlučuje i postupa u upravnoj stvari na osnovu zakona, drugih propisa i opštih akata" (**član 5**)

"Javnopравни organ je dužan da omogući stranci i drugim učesnicima u upravnom postupku da što lakše i efikasnije ostvare i zaštite svoja prava i pravne interese, vodeći računa da ostvarivanje njihovih prava i pravnih interesa ne bude na štetu prava i pravnih interesa drugih lica, niti u suprotnosti sa javnim interesom.

Kad ovlašćeno službeno lice koje vodi upravni postupak i donosi upravni akt (u daljem tekstu: ovlašćeno službeno lice), s obzirom na postojeće činjenično stanje, sazna ili ocijeni da stranka ili drugi učesnik u upravnom postupku imaju osnova za ostvarivanje nekog prava ili pravnog interesa, upozoriće stranku ili drugog učesnika na pravne posljedice njihovih radnji ili propuštanja radnji.

Neznanje ili neukost stranke, odnosno drugog učesnika u upravnom postupku ne može biti na štetu zaštite njihovih prava i pravnih interesa. (**član 8**)

"Upravni postupak se mora voditi bez odugovlačenja i sa što manje troškova, ali tako da se pravilno i potpuno utvrde sve činjenice i okolnosti bitne za uspješno i potpuno ostvarivanje i zaštitu prava i pravnih interesa stranaka, odnosno drugih učesnika u postupku (**član 10**)

" U upravnom postupku moraju se pravilno i potpuno utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za zakonito i pravilno odlučivanje o upravnoj stvari (**član 11**).

11. Zakonom o državnoj upravi ("Sl. list RCG RCG", br. 38/2003 i "Službenom listu CG", br. 22/2008 i 42/2011) u članu 5 propisano je: "U vršenju svojih poslova organi državne uprave obezbjeđuju jednaku i efikasnu zaštitu prava i na zakonu zasnovanih interesa fizičkih i pravnih lica. Organi državne uprave dužni su da zakonito i blagovremeno odlučuju u stvarima iz svoje nadležnosti.

12. Zakon o upravnom sporu ("Službeni list Crne Gore", br. 054/16) u članu 56 propisuje: „Kad sud poništi akt ili drugu upravnu aktivnost protiv koje je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kojem se nalazio prije nego što je poništen akt donesen, odnosno poništena druga upravna aktivnost preduzeta.

Ako, prema prirodi upravne stvari koja je bila predmet spora treba, umjesto poništenog akta, odnosno druge upravne aktivnosti donijeti drugi akt, odnosno preduzeti drugu upravnu aktivnost, tuženi javnopravni organ dužan je da taj akt donese, odnosno drugu upravnu aktivnost preduzme, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude. Tuženi javnopravni organ je vezan pravnim shvatanjem Upravnog suda, kao i primjedbama tog suda u pogledu postupka.“

13. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Sl.list CG br. 42/11 i 32/14) u članu 27. propisuju: „Zaštitnik je institucionalni mehanizam za zaštitu od diskriminacije.“

Isti Zakon u članu 41.st.1. propisuje: „Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.“

V OCJENA ZAŠTITNIKA

15. Razmatrajući okolnosti konkretnog slučaja, zadatak ove institucije je bio da na osnovu raspoložive dokumentacije ispita i zauzme stav o tome da li je podnosiocu pritužbe povrijeđeno pravo od strane Fonda PIO – PJ Podgorica.

16. Prvobitno je Zaštitnik ispitivao povredu prava na koju je podnosilac ukazivao, a koja se prevashodno odnosila na neispoštovanost sudske odluke Upravnog suda Crne Gore U.br.235/16 od 09.09.2016. godine. Međutim, nakon dobijenog izjašnjenja od organa na koji se odnosi pritužba, iz naknadno dostavljene dokumentacije od strane podnosioca pritužbe, iz presude U.br. 4004/2016 od 12.01.2017. godine i presude Vrhovnog suda Crne Gore Uvp.br. 37/17 od 23.02.2017. godine utvrđuje se da je Fond PIO u zakonskom roku donio novo rješenje i da nema povrede prava na koju se podnosilac pritužbe poziva i na kojoj u pritužbi ukazuje.

17. Nadležnost i praksa institucije Zaštitnika je da na osnovu činjeničnog i dokaznog materijala koji je u toku postupka prikupljen, ispita povredu prava na koju podnosilac pritužbe ukazuje, kao i da ode korak dalje i da ispita i identifikuje moguće povrede i drugih prava, a ne samo onih na koje se u pritužbi ističu. Stoga, i ovaj ispitni postupak je proširen u objektivnom smislu, pa nakon što je utvrđeno da podnosiocu pritužbe nije povrijeđeno pravo za koje je Zaštitnik nadležan u pogledu rada sudova (u slučaju odugovlačenja postupka, zloupotrebe procesnih ovlašćenja ili neizvršavanja sudskih odluka), svoje postupanje je, a na osnovu više puta dopunjene pritužbe usmjerio na ispitivanje ev.povrede drugog prava.

18. Zaštitnik na osnovu raspoložive dokumentacije konstatuje da je po tužbi podnosioca pritužbe pokrenut i okončan postupak pred Osnovnim sudom u Podgorici pod posl.br. Mal.br. 804/15 radi naknade materijalne štete koja se sastojala u manje isplaćenoj penziji za period 01.09.2006.-15.08.2007. godine i za period 15.08.2007.-31.12.2010. godine koji je okončan u njegovu korist. Nakon toga, pokrenut je postupak pred Osnovnim sudom u Podgorici koji je delegiran Osnovnom sudu u Nikšiću i vođen pod posl.br. P.br. 332/17-16 zbog istog osnova ali za različit period, od 01.01.2011.-30.11.2016. godine, a koji je takođe okončan u njegovu korist.

19. Imajući u vidu navedene odluke, podnosilac pritužbe je ukazivao da mu nije donijeto novo na zakonu zasnovano rješenje od 2011. godine koje bi podrazumijevalo novoutvrđeni iznos u skladu sa Odlukom o vanrednom usklađivanju penzija i novčanih naknada od 01.12.2007. godine² i sa Odlukom o vanrednom usklađivanju penzija i novčanih naknada od 01.12.2008. godine³, zbog čega je tužiocu od 01.01.2011. godine iznos penzije morao biti veći po osnovu vanrednih usklađivanja. Osnovanost prethodnih odluka pred sudovima opšte nadležnosti se temeljila upravo na toj razlici. Uz to, podnosilac pritužbe je isticao da su zbog

² „Službeni list Crne Gore“ br.15/07

³ „Službeni list Crne Gore“ br. 72/08

istog osnova, a za različite periode od dana 30.11.2016. godine u toku još tri sudska postupka.

20. S obzirom na nadležnosti ove institucije, Zaštitnik ne utvrđuje (ne)pravilnost obračuna penzije niti usklađivanja, već se ista cijeni u upravnom postupku ev.upravnom sporu, ali s tim u vezi ukazuje da je Upravni sud u svojoj presudi⁴ po tužbi podnosioca pritužbe jasno ukazao Fondu PIO –PJ Podgorica da je odredbom člana 12 st.1 Zakona o obeštećenju korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, propisano da se vanredno usklađivanje iz penzijskog i invalidskog osiguranja smatraju akontacijom, a da sama akontacija ne predstavlja konačni obračun. Za istaći je i stav⁵ Upravnog suda koji stoji na stanovištu da kada taj sud poništi akt protiv koga je bio pokrenut upravni spor, nadležni organ je vezan pravnim shvatanjem suda, kao i primjedbama suda u pogledu postupka.

21. Zaštitnik nakon detaljnog razmatranja podzakonskih akata i cjelokupnog dokaznog materijala ukazuje da u samim Odlukama o vanrednim usklađivanjima penzija i novčanih naknada stoji da će se usklađivanje penzija i novčanih naknada izvršiti po službenoj dužnosti, bez donošenja posebnog rješenja. Pored toga, i Vrhovni sud Crne Gore je u sličnoj pravnoj stvari zauzeo stav⁶ da konačan iznos penzije i usklađivanje iste sa novim zakonskim rješenjima vrši Fond po službenoj dužnosti. Iz prednjeg proizilazi da je takođe postojao propust i na strani podnosioca pritužbe sa jedne strane, koji nije imao kvalifikovanog punomoćnika (u upravnom postupku i upravnom sporu) i čija neukost je uticala na tok postupka, i koji je u upravnom postupku isticao zahtjev za priznavanje prava na vanredno usklađivanje penzija uz donošenje posebnog rješenja, dok sa druge strane – javnopravni organ nije postupio u skladu sa načelima upravnog postupka. U prilog tome ide i navod presude posl.br. 235/16 Upravnog suda Crne Gore koji kaže da predmet upravnog postupka može biti samo ono što je stranka tražila i između podnijetog zahtjeva i odluke o istom mora postojati istovjetnost.

22. Dalje, organ na koji se odnosi pritužba je svojim rješenjem⁷ od 27.01.2015. godine priznao da je pogrešno obračunao i isplatio penziju podnosiocu pritužbe za period 01.09.2006.-15.08.2007. godine i samim tim priznao pravo na razliku. Ovim i ovakvim priznavanjem duga, organ na koji se odnosi pritužba je priznao svoj nezakoniti i nepravilan rad.

⁴ U.br.2907/13 od 22.04.2014. godine

⁵ Presuda Upravnog suda Crne Gore, U. br. 2837/10 od 24.02.2011. godine

⁶ Presuda Vrhovnog suda Crne Gore, Uvp. br. 512/17 od 21.12.2017. godine

⁷ Rješenje Fonda PIO br.07-02-80/44 od 27.01.2015.godine

23. Radi bližeg pojašnjenja, evidentno je iz raspoložive dokumentacije da su podnosiocu pritužbe vršena samo redovna usklađivanja, ali nijesu vršena vanredna usklađivanja, a koja su morala biti izvršena po službenoj dužnosti - čime je podnosiocu pritužbe pričinjena materijalna šteta, zbog čega se isti od 2015. godine obraća sudu opšte nadležnosti i uspijeva u sporovima, radi ostvarivanja svojih prava. Stoga, Zaštitnik ukazuje na potrebu preispitivanja odluka Fonda PIO, naročito imajući u vidu da je sudskim presudama više puta utvrđena obaveza tuženog odn.Fonda PIO da po osnovu manje isplaćenih penzija za različite periode isplati podnosiocu pritužbe određene iznose.

24. Zaštitnik nije raspolagao sa cjelokupnom dokumentacijom među strankama koja se odnosi na rješenja upravnog postupka i sve presude u upravnim sporovima, niti bi to bilo svrishodno, već velikim dijelom dokumentacije kojom se dokazuje da organ na koji se odnosi pritužba u kontinuitetu krši prava podnosioca pritužbe. U svjetlu prednjeg, Osnovni sud u Nikšiću u presudi⁸ donešenoj radi sticanja bez osnova po tužbi podnosioca pritužbe navodi da su upravni organi po ovom pitanju donijeli čak 57 rješenja, zaključaka, pa i priznali dug, što govori da se podnosilac pritužbe duži niz godina neprestano nalazi u upravnom postupku odn.upravnom sporu.

25. Po navodima samog podnosioca pritužbe, do dana zaključenja predmeta donijeto je 60 rješenja u upravnom postupku i pokrenuto 40 upravnih sporova. Posljednje rješenje⁹ kojim se odbija žalba podnosioca pritužbe o čijoj zakonitosti Zaštitnik ne odlučuje, donijeto je dana 17.04.2018. godine.

26. Definicija nepravilnosti u djelovanju uprave koju je dao Evropski ombudsman¹⁰, a koju podržavaju Evropski parlament i Evropska komisija, je sljedeća: „Do loše uprave dolazi kada javno tijelo ne djeluje u skladu s pravilom ili načelom koje ga obavezuje.” Za institucije to podrazumijeva poštovanje vladavine prava, načela dobre uprave i temeljnih prava. Povelja o temeljnim pravima takođe uključuje pravo na dobru upravu kao temeljno pravo građana EU-a (član 41. naveden pod rednim brojem IV Relevantno pravo) i ona je obvezujuća za administracije institucija EU, pri čemu svakako postoji i obaveza Crne Gore da svoje pravo i praksu harmonizuje sa pravom EU i obezbijedi njegovu dosljednu primjenu.

27. Shodno međunarodnim ugovorima, praksi Evropskog suda za ljudska prava i pozitivnom zakonodavstvu, Zaštitnik prevashodno ističe obavezu države da snosi odgovornost za primjenu propisa koje je sama propisala. Ovakvim postupanjem kakvo je učinjeno podnosiocu pritužbe izuzetno grubo se narušava princip zakonitosti i ugrožava vladavina

⁸ P.br.332/17-16, str.12;

⁹ Rješenje Ministarstva rada i socijalnog staranja br.0402-07-02-80/63 od 17.04.2018.godine

¹⁰ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A8-2017-0328&language=EN>

prava kao osnovne pretpostavke domaćeg pravnog poretka, povređujući time pravo građana na pravnu sigurnost.

28. Zaštitnik u svjetlu svega prednjeg ističe, da i pored činjenice što je postojao propust na strani tužioca koji je isticao svoj zahtjev u pravcu donošenja posebnog rješenja, svi javnopravni organi dužni su pa postupaju u skladu sa načelom aktivne pomoći stranci, da postupak vode bez odugovlačenja, da obezbijede uspješno ostvarivanje i zaštitu prava i pravnih interesa pravnih i fizičkih lica, kao i da postupajući organi pravilno i potpuno utvrde sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za donošenje zakonitog rješenja. Uz to, neznanje ili neukost stranke u upravnom postupku ne može biti na štetu zaštite njihovih prava i pravnih interesa. U protivnom, nepostupanjem u skladu sa gore pobrojanim načelima - pogoršava se položaj pojedinaca/stranke na arbitreran i proizvoljan način.

29. Sa svega prednjeg, cijeneći pravne propise, činjenice utvrđene u toku postupka kako pojedinačno, tako i u međusobnoj vezi – Zaštitnik u konkretnom slučaju konstatuje povredu načela ekonomičnosti i efikasnosti upravnog postupka i princip dobre uprave pa s tim u vezi Zaštitnik daje:

P R E P O R U K U

FONDU PIO – PJ CRNE GORE

Da u predmetnoj upravnoj stvari, primijeni pozitivno pravne propise i stavove koje je zauzeo Vrhovni sud Crne Gore povodom ovog pravnog pitanja, kako se ne bi dalje stvarali nepotrebni sudski troškovi a stranka dovela u situaciju apsolutne pravne nesigurnosti.

Ovaj organ je u obavezi je da u roku od 30 dana od dana prijema ovog mišljenja dostavi izvještaj Zaštitniku o preduzetim radnjama i mjerama na izvršenju preporuke

Dostavljeno:
-Podnosiocu pritužbe
-Fondu PIO-PJ Podgorica
-Vladi CG
- U spise predmeta

ZAMJENIK ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE

mr Siniša Bjeković